

YHDESSÄ
YRITTÄMÄÄN!

Yhteiskunnallinen yritys yritysneuvonnassa

Joensuu 23.11.2012

Tervetuloa!

OHJELMA

- 9.30 - 9.40 **Tervetuloa koulutukseen**
Johtaja Risto Ravattinen, Joensuun Seudun Kehittämisyhtiö
JOSEK Oy
- 9.40 - 10.10 **Yhteiskunnallisen yrittäjyyden taustaa Suomessa ja Euroopassa**
Kehittämispäällikkö Ville Grönberg, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Yhteiskunnallinen yritys - merkki ja sen kriteerit
Kehityspäällikkö Saira Tykkyläinen, Suomalaisen Työn Liitto
- 10.10 - 10.30 **Yhteiskunnallinen yrittäjyys ja osuustoiminta**
Projektipäällikkö Tytti Klén, Yhdessä yrittämään! - Itä-Suomi - hanke
- 10.30 - 10.40 **Kysymyksiä ja vastauksia**
- 10.40 - 10.50 **Jaloittelutauko**

OHJELMA

- 10.50 - 11.10 **Yhteiskunnallinen yrittäjyys ja muut yritysmuodot**
Johtaja Risto Ravattinen, Joensuun Seudun Kehittämisyhtiö
JOSEK Oy
- 11.10 - 11.30 **Käytännön kokemuksia yhteiskunnallisten yritysten kehittamisestä**
Projektipäällikkö Elina Vanhapiha, Yhteiskunnallisten yritysten
Living Lab -projekti, Syfo Oy
- 11.30 - 11.50 **Case: Yhteiskunnallinen yrittäjyys uusiutuvan energian tuotannossa**
Projektipäällikkö Ville Kuittinen
- 11.50 - 12.00 **Keskustelua ja kysymyksiä**
- 12.00 - 13.00 **Lounas**
- 13.00 -> **Iltapäivän ohjelma alkaa**

YHDESSÄ
YRITTÄMÄÄN!

Yhteistyössä:

SECRE

SUOMALAISEN TYÖN LIITTO

JOSEK

©Yhteiskunnallisten yritysten Living lab 2010-2013

YHDESSÄ
YRITTÄMÄÄN!

Yhteiskunnallinen yritys
yritysneuvonnassa
Joensuu 23.11.2012

Osuuskunta yhteiskunnallisena
yrityksenä

Yhteiskunnallinen yritys

Tunnusmerkit:

- Yrityksen tavoitteena ratkaista yhteiskunnallisia ongelmia
  - esim. tärkeän hyvinvointipalvelun tuottaminen tai heikossa työmarkkina-asemassa olevien ihmisten työllistäminen
- Toimitaan markkinoilla ja suuri osa liikevaihdosta tulee yritystoiminnasta
- Voitonjakoa rajoitetaan ja voitto käytetään asetettujen tavoitteiden edistämiseen
  - tavoittelee kohtuullista voittoa, josta suurin osa käytetään yhteiskunnallisen tavoitteen saavuttamiseen
- Avoimuus ja läpinäkyvyys

Yhteiskunnalliset yritykset ja osuuskunnat

- Yhteiskunnallinen yrittäjäyys ei liity suoranaisesti mihinkään juridiseen toimintamuotoon
- Usein osuuskunnat ja yhteiskunnalliset yritykset rinnastetaan toisiinsa
- Kaikki osuuskunnat eivät kuitenkaan ole yhteiskunnallisia yrityksiä
- Osuuskunta on varsin sopiva yritysmuoto yhteiskunnalliselle yritykselle

Osuuskunta yhteiskunnalliseksi yritykseksi

1. Perustetaan uusi osuuskunta ja määritellään sen toimintatapa ja säännöt merkin kriteereiden mukaisiksi
2. Muutetaan jo toimivan osuuskunnan sääntöjä ja toimintatapaa merkin kriteereiden mukaisiksi
3. Toimitaan merkin kriteereiden mukaan, mutta ei haeta merkkiä

Osuuskuntien toiminnan piirteitä

- Taloudellisen toiminnan harjoittaminen ja normaali yritystoiminnan riski
- Yhteiskunnallisia tavoitteita ei yleensä ole määriteltynä säännöissä
- Jäsenten asettamat tavoitteet toiminnalle
- Demokraattinen päätöksenteko ja itsehallinto jäsenomisteisuuden kautta

Osuuskuntien toiminnan piirteitä

- Palkattu henkilöstö/jäsenistö
- Voitonjakoa ei yleensä rajoitettu - tosin OKL:n lähtökohta se, ettei voittoa jaeta (osuuskunnan perustavoitteena ei ole voiton jakaminen jäsenille)
- Toiminta usein paikallista sekä paikallista yhteisöä ja aluetaloutta tukevaa

Osuuskunnissa merkittävää yhteiskunnallisen yrittäjyyden kannalta

- Avoin toimintatapa, esim. jäsenen tarkastus-oikeus harvainosuuskunnassa
- Tilintarkastusvelvollisuus ja jatkossa toiminnan-tarkastus
- Perustuu demokratiaan ja jäsenten väliseen tasa-arvoon -> jäsenten ja työntekijöiden vahva osallisuus ja osallistuminen, mahdollisuus vaikuttaa

Osuuskunnissa merkittävää yhteiskunnallisen yrittäjyyden kannalta

- Työntekijöiden sitoutumisen edistäminen osuuskunnan jäsenyydellä = henkilöomisteisuus -> työhyvinvointi ja työssä jaksaminen
- Usein laajoja yhteistyöverkostoja alueilla ja vahva suhde lähiyhteisöihin
- Jäsenyyteen perustuvaa (ei vallattavissa sisältä tai ulkoa)
- Erilaisten sidosryhmien osallistuminen on helposti toteutettavissa

Osuuskunta yhteiskunnalliseksi yritykseksi

- Osuuskuntalaki (OKL) antaa mahdollisuudet määritellä osuuskunnan yhteiskunnalliseksi yritykseksi
- Osuuskunnan omat säännöt keskiössä
- Yhteiskunnallisen yrityksen merkin tärkeimmät kriteerit täytettävissä sääntömääräyksillä

Tärkeimmät sääntömääräykset yhteiskunnallisille osuuskunnille

§ Toimiala

- yhteiskunnallisen tavoitteen määrittelemine

§ Jäsenyys

- jäsenyyden ehdot

§ Erottamisen perusteet

- esim. toimiminen yhteiskunnallista tavoitetta vastaan

§ Ylijäämä

- rajoitettu ylijäämän jako
- ylijäämän käyttäminen yhteiskunnallisen tavoitteen edistämiseen

Tärkeimmät sääntömääräykset yhteiskunnallisille osuuskunnille

- § Osuuskunnan purkaminen ja säästön jakaminen
- mihin säästö käytetään purkutilanteessa
  - varallisuuslukko yhtiömuodon muuttuessa (toimiala, yhteiskunnallinen tavoite ja rajoitettu voitonjako)
-
- Huom! Osuuskunnan toimialan pääasiallisen tarkoituksen muuttaminen vaatii osuuskunnan kokouksen yksimielisen päätöksen

Taustalla kansainväliset arvot ja periaatteet

- Kansainvälisiä periaatteita ovat:
  - vapaaehtoinen ja avoin jäsenyys
  - demokraattinen jäsenhallinto
  - jäsenten taloudellinen osallistuminen
  - itsenäisyys
  - koulutus ja oppiminen
  - osuuskuntien keskinäinen yhteistyö

Taustalla kansainväliset arvot ja periaatteet

- Kansainvälisiä arvoja ovat:
  - omatoimisuus
  - omavastuus
  - tasa-arvo
  - demokratia
  - oikeudenmukaisuus
  - solidaarisuus
  - rehellisyys
  - avoimuus
  - yhteiskunnallinen vastuu

Yhteystiedot

Tytti Klén

Projektipäällikkö

Helsingin yliopisto

Ruralia-instituutti

050 576 2881

tytti.klen@helsinki.fi

www.helsinki.fi/ruralia

www.yhteistoiminta.fi

Yhteystiedot

Hagen Henry

Tutkimusjohtaja

Helsingin yliopisto

Ruralia-instituutti

044 300 1217

hagen.henry@helsinki.fi

www.helsinki.fi/ruralia

www.yhteistoiminta.fi

Yhteystiedot

Natalia Härkin

Ylitarkastaja

Työ- ja elinkeinoministeriö

050 460 2359

natalia.harkin@tem.fi

www.yhteistoiminta.fi